

अनन्य

UGC CARE LISTED

गोवा कोंकणी अकादेमीची स म्हयन्याळी संशोधन पत्रिका

अंक : 19

जुलय-डिसेंबर 2023

अंक : 20

जानेवारी-जून 2024

वर्स: 11 अंक: 19 (जुलय 2023 ते डिसेंबर 2023)

वर्स: 12 अंक: 20 (जानेवारी 2024 ते जून 2024)

UGC CARE LISTED

अनन्य

गोवा कोंकणी अकादेमीची स म्हयन्याळी संशोधन पत्रिका

प्रकाशक: सचीव, गोवा कोंकणी अकादेमी

मुखेल संपादक

प्रो. (डॉ.) राजय पवार

संपादक

वसंत भगवंत सावंत

(प्रभारी अध्यक्ष)

संपादक

दत्तराज नायक

(संशोधन सहाय्यक)

संपादक मंडळ

पराग म. नगर्सेकर

(सचीव, गोवा कोंकणी अकादेमी)

गोपिनाथ गांवस

(कार्यकारी मंडळाचे वांगडी)

स म्हयन्याळी संशोधन पत्रिका

अनन्य

वर्स: 11 अंक: 19 (जुलय 2023 ते डिसेंबर 2023)

वर्स: 12 अंक: 20 (जानेवारी 2024 ते जून 2024)

UGC CARE LISTED

प्रकाशक: सचीव, गोवा कोंकणी अकादेमी

संपादकीय कार्यालय:

गोवा कोंकणी अकादेमी, 5वो माळो, गोवा संचार भवन,
बी. एस. एन. एल. बिल्डींग, पाटो, पणजी-गोंय.

मोबायल: 7775891857

E-mail: konkaniakademi@gmail.com

© सर्वाधिकार सुरक्षीत

मुखेल संपादक:

प्रो. (डॉ.) राजय पवार

संपादक:

वसंत भगवंत सावंत (प्रभारी अध्यक्ष)

दत्तराज नायक (संशोधन सहाय्यक)

संपादक मंडळ:

पराग म. नगर्सेकर (सचीव, गोवा कोंकणी अकादेमी)

गोपिनाथ गांवस (कार्यकारी मंडळाचे वांगडी)

मुखचित्र : सक्षम प. नगर्सेकर

टायपसेटर: रिया ग्राफिक्स, पोरणें गोंय

छापणावळ: लोकमान्य प्रोसेस, खोर्ली, तिसवाडी

मोल रु. 80/-

ANANYA:

(A Six Monthly Research Journal in Konkani)

Vol: 11 (July 2023 - December 2023)

Vol: 12, No. : 20 (January 2024 - June 2024)

UGC CARE LISTED

Goa Konkani Akademi, 5th Floor, B.S.N.L. bldg.,

Patto Plaza, Panaji Goa-403001

(अंकांतलीं मतां त्या त्या लेखकांचीं, त्या मतां कडेन गोवा कोंकणी अकादेमी सहमत आसतलीच अशें ना.)

अनन्य

गोवा कोंकणी अकादेमीची स म्हयन्याळी संशोधन पत्रिका

UGC CARE LISTED

वर्स: 11 अंक: 19

(जुलय 2023 ते डिसेंबर 2023)

मांडावळ

संपादकीय... /5

अकादेमीच्या वतीन.. /7

डॉ. भूषण भावे	शब्दक्रिडेंतल्यान अर्थचमत्कृती: 'आजोळ आल्बम'	9
प्रो. (डॉ.) राजय पवार	पंडिताच्या मुक्तछंदात्मक कवितांचो आकृतीबंद	18
प्रो. (डॉ.) काँज्मा फेर्नांडीस	कोंकणी काव्य प्रकार: मांडो आनी दुल्पद	34
डॉ. पूर्णानंद च्यारी	इंग्लीशींतली 'चीपर बाय दी डजन' कादंबरी आनी कोंकणीतलें नाटक 'डॅडी' हांचे मदल्या प्रकारांतर प्रक्रियेचो सोद	44
प्रा. अंजू साखरदांडे	कोंकणीतलें काजूमय गद्य साहित्य आनी तातूंतली गिरेस्त उतरावळ-जैव प्रादेशीकतावादाचे नदरेन केल्ल्या अभ्यासाचो एक दस्तावेज	56
प्रा. रमा मुरकुंडे	सांस्कृतीक उश्णो वेव्हार-अणकाराचें तंत्र- एक चर्चा	72
नरेश चं. नायक	'अच्छेव' कादंबरेतले संघर्श: कांय संदर्भ	82
डॉ. हेमंत अय्या	भाशा आनी साहित्य संशोधनाचें मळ : स्वरूप आनी दिका	94
डॉ. फा. लुईस झेवियर गोमिश	16-17 व्या शेंकड्यांत फ्रांसिस्कन आनी जेजुईत पाद्रींचो कोंकणी भाशीक वावर	104

सांस्कृतीक उशणी वेव्हार- अणकाराचें तंत्र- एक चर्चा

प्रा. रमा मुरकुंडे

सहाय्यक प्राध्यापक, कोंकणी अध्ययन शाखा, शणै गोंयबाब भाशा आनी साहित्य महाशाला, गोंय विद्यापीठ.

ई-मेल: rama.murkunde@unigoa.ac.in

सारांश

आयच्या आधुनीक संवसारांत मनीस धर्तरेच्या फाटीर ताका जाय थंय पावता. ताचे खातीर आशिल्ल्यो नव्यो सुवाती, नवे प्रदेश, अनवळखी समाज, अनवळखी संस्कृतायो, भासो, भेस, खाणां- जेवणां हांचे विशी आशिल्ली मनशाची उत्सुकताय आनी ताका आधुनीक तंत्रज्ञानाची जोड मेळिल्ल्यान मनीस सहज नव्या संस्कृताये विशीं जाणून घेवपाक पावता.

पूण जिज्ञासा आशिल्ल्या दर एका मनशाक प्रवास करप शक्य जातलो अशें नासता. जेन्ना आमकां संवसाराची भोंवडी करपाक मेळना तेन्ना साहित्य आमकां अशे भोंवडे व्हरता, ती तांक साहित्या कडेन आसा. एकाद्या समाजाचेर- ताचे संस्कृताये विशीं म्हायती दिवपी म्हायतीपर पुस्तकां खूब आसूं येता पूण एकाद्या साहित्य प्रकाराच्या माध्यमांतल्यान जेन्ना संस्कृतायेचें दर्शन घडटा तेन्ना वाचप्याक साहित्याचोय आस्वाद घेवपाक मेळटा आनी संस्कृतायेची जाणीव एका कलात्मक दृष्टीकोनांतल्यान जाता.

संवसारांतल्यो सगळ्यो भासो काय दर एकल्याक येनात आनी येवपाक शकना अशा वेळार दोन भाशीक तशेच सांस्कृतीक संवसारांतलो सांकव जाता तो म्हळ्यार अणकार. ह्या प्रपत्रांत कोंकणींतल्यान इंग्लीश, हिंदी आनी मराठी भासांत जाल्ल्या अणकारा वरवीं

कोंकणी सामाजाच्या सांस्कृतीक आंगाचे दर्शन अणकाराचे 'उश्णेपण' हें तंत्र वापरून कशें घडटा हाचेर चर्चा मांडल्या.

विशय केंद्रीत उतरां:

अणकाराचीं तत्रां, उश्णेपण.

प्रस्तावना

मनीस काम-धंदो, शिक्षण, लग्न, दुश्काळ अशा वेगवेगळ्या कारणां खातीर संवसाराच्या फाटीर स्थलांतर करत आयला. दुसऱ्या भाशे कडेन संपर्क आयल्या उपरान्त एक तर ताणें दुसरी भास शिकून घेतल्या वा अणकारा वरवी आपलें काम साधलां. मौखीक तत्काळ अणकार करपी दुभाशी आसूं वा धर्मीक पुस्तकांचो अणकार करपी पाद्री वा भिक्षूक आसूं अणकार ह्या क्षेत्रान सदांच मनशाक मनशा कडेन जोडपाक, संबंद सुधारपाक पालव दिला. 'Translation is a bridge to join two gulf streams' अशें अणकारा विशीं म्हणटात. हें कार्य अणकार करतना दिसता.

इंग्लीश अणकाराच्या मळार सिद्धांत मांडपी युजीन नायडा अणकारा विशीं इंग्लीश पर्यायी उतर 'ट्रान्सलेशन' ह्या उतराची व्याख्या अशी करता:

"Translating consists in reproducing in the receptor language the closest natural equivalent of the source-language message, first in terms of meaning and secondly in terms of style."

(मूळ भाशेंतलो मजकूर अर्थान आनी शैलींत जमता तितलो मोख भाशेंतल्या अर्थाक लागींचो आनी सहज दिसतलो असो परतून रचप म्हळ्यार अणकार.)

अणकार म्हळ्यार कितें हें जाणून घेतना कोंकणीतले खांपे अणकारपी आनी विद्वान सुरेश आमोणकार म्हणटात, "एका भाशीक भेसांत आशिल्ली शब्दसंपत तिच्या मूळ आशयाक बाधा हाडले बगर दुसऱ्या भेसांत सादर करप म्हळ्यार अणकार करप."

रोमन आनी ग्रीक ग्रंथांचो जेन्ना अणकार व्हडा प्रमाणांत जालो ते वेळार अणकार कसो करचो हाचेर रोमन विद्वान सिसरो, होरेस अशा विद्वानांनीं आपलीं मतां मांडलीं. आधुनीक काळांत जाल्यार जॉन ड्रायडन ह्या विद्वानान अणकाराचे प्रकार मांडले.

अणकाराचीं तंत्रां

उत्तर आधुनीक काळांत विनय आनी डार्लनॅट हांणी फ्रॅन्च आनी इंग्लीश अणकाराचो अभ्यास करून अणकारप्यांनी अणकारतना उपेगांत हाडिल्लीं तंत्रां सोदून काडलीं. हीं तंत्रां तांणी 'Stylistique compare du francais et de l'anglais' नांवाच्या 1958 ह्या वर्सा प्रकाशीत जाल्ल्या तांच्या पुस्तकांत मांडल्यात. ह्या पुस्तकांत तांणी तंत्रांचीं नांवां तशेच तीं तंत्रां समजुपाक सोंपें जावचें म्हण इंग्लीश आनी फ्रॅन्च देखी दिल्यात. तांणी सांगिल्लीं तंत्रां सकयल मांडिल्लें प्रमाण आसातः

1. उश्णें घेवप- Borrowing
2. केलक-कल्क/ Calque
3. शब्दशा अणकार-Literal translation
4. स्थानांतरण- Transposition
5. परिवर्तन- Modulation
6. समानार्थ-Equivalence
7. एकरूप करप- Adaptation

हांतूतलें 'Borrowing' म्हळ्यार उश्णेंपण वा उश्णें घेवप हें तंत्र अणकारांत अणकारपी वापरता तेन्ना तो मूळ भाशेंतल्या मजकूरांतलीं, साहित्यकृतींतलीं उतरां तशा तशीं मोख भाशेंत दिता. कांय वेळार मोख भाशेंत हीं उतरां वतना मोख भाशेंतल्या नाद वेवस्तेक सोबतलीं अशीं नादाच्या पांवड्यार बदलतात.

साहित्य हो समाजाचो हारसो आसता. समाजांत घडपी बऱ्या वायटाचें पडबिंब तर साहित्यांत दिसताच पूण तेच बरोबर साहित्य दर भाशेची गिरेस्तकाय दाखयता, संस्कृतायेचें दर्शन घडयता. संस्कृताय ह्या उतराची फोडणिशी करतना भारतीय सांस्कृतीक कोश तीन गजाली मुखार दवरता. 1) प्रकृती म्हळ्यार जें निसर्गांत आसता. 2) विकृती – हो विकार जो निसर्गाची वाट लावंक शकता. 3) संस्कार ही क्रिया करून विकृती जावपा पासून निसर्गाक वाटवप. ह्या असंख्य संस्काराच्या माळेंतल्यान अस्तित्वांत येता ती संस्कृताय. संस्कृतायेचे अनेक आयाम, अनेक आंगां आसात- शेती संस्कृताय, खाण-जेवणाची संस्कृताय, रिती- रिवाज, सण-परबो, भास, उद्दयोग धंदो, लग्न, आदी.

अणकारतना अणकारप्यांक कांय अशीं उतरां मेळटात जीं मूळ भाशेच्या अर्थान मोख भाशेंतूय घोळटा. पूण सांस्कृतीक आशयघनताय आशिल्लीं उतरां मोख भाशेंत आसपाची शक्यताय उणीच आसता वा नासताय म्हळ्यार हरकत नासूंये. देखून अणकारप्यांक ती मोख भाशेंत उश्णीं व्हरचीं पडटात आनी तांचो अर्थ स्पश्ट करचो पडटा. अशें केल्यार

मोख भाशेंतल्या वाचप्यांक मूळ भाशेंतल्या सांस्कृतीक आंगाची वळख घडटा, वळख जातकूच जिज्ञासा आनीक वाडटा.

कोंकणींतल्यान हेर भासांनी गेल्लीं उश्णीं उतरां

कोंकणी साहित्याचो अणकार वेगवेगळ्या भारतीय तशेंच पाश्चात्य भासांनीय जाला आनी जाता. कोंकणी भाशेंतल्यान हेर भासांनी अणकारीत जाल्ल्या साहित्यांत जाल्ल्या सांस्कृतीक उश्णो वेव्हाराच्यो (Borrowing) देखी ह्या प्रपत्रांत मांडल्यात. ह्यो देखी वेचींक कथा आनी कादंबऱ्याच्या आधारान मांडल्यात.

सांस्कृतीक उश्णो वेव्हार

अ) नातीं आनी उलो-

दर भाशीक समाजांत नातें संबंदांचीं खाशेलीं नामां आसतात जीं खुबशा वेळार तेच समाजा पुरतीं मर्यादीत आसता. पूण अणकारतना जर अणकारप्यान ती मोख भाशेंत व्हरत जाल्यार वाचप्यांत नातें कितें तें कथानक वयल्यान कळटाच पूण त्या नात्याक कितें संबोधतात तें कळटकच ताच्या ज्ञानांत भर पडटा तशेंच मूळ भाशेंतल्या संस्कृतायेचो एक आयाम ताचे नदरे मुखार येता. देखीक:

1. मीना काकोडकार हांची 'सुकण्या पिला रे' ही कथा 'दोंगर चवल्लीं' (1976) आनी 'सपन फुलां' (1990) ह्या दोनूय कथा संग्रहांनी उजावाडाक आयल्या. किरण पोपकार हांणी 'रे चुरूगन...' ह्या नांवान ही कथा हिंदी भाशेंत अणकारल्या. 2022त उजवाडायिल्ल्या 'कोंकणी की लोकप्रिय कहानियाँ' ह्या पुस्तकांत ती छापून आयल्या.

हे कथेंत मुखेल पात्र रघल्या आपल्या आवयक 'आयो' आनी बापायक 'बाप्पा' अशें संबोधन करता. हिंदी अणकारातूय अणकारप्यान हीं उतरां 'उश्णी' व्हरून कोंकणींतल्या गांवगिऱ्या वाठारांतल्या उतरांची वळख हिंदी वाचप्यांक करून दिल्या.

देखीक:

- अ) **कोंकणी** : “आयोचो उगडास काडोन, काडोन तिणें तोंड तांबडे करोन घेतलें. (पान क्र. 17)

हिंदी : “आयो को याद कर-करके उसका चेहरा रो-रोकर लाल हो गया था।” (पान क्र 55)

ब) कोंकणी : “बाप्पान कांय जाप केली ना”. (पान क्र. 18)

हिंदी : “बाप्पा चूप रहा।” (पान क्र.55)

2. ‘कर्मेलीन’ ही दामोदर मावजो हांणी बरयल्ली कादंबरी जाग प्रकाशनान 1981त उजवाडायल्ली. ही कादंबरी विद्या पै हिणें ‘Karmelin’ ह्या नांवान अणकारली आनी साहित्य अकादेमीन 2004 ती पयलें फावट उजवाडायली. हातूंत क्रिस्ती समाजांत आवय बापायक आशिल्लें संबोधन वेगळें आसा. अणकारप्यान तें उश्णें व्हेल्ल्यान हो समाज समजुपाक मदत जाता. देखीकः

अ) कोंकणी : “नव्या घरांत सगळीं तिगां मनशां, जुआंव फिलीप- ताका आतां कर्मेलीन पाय म्हणूंक लागलें. फेर्नांद – तिका मांय आनी तिसरो आग्नेल- जुआंव फिलिपालो चेडो. (पान. क्र. 28)

इंग्लीश : “There were only three persons in her new home- Joao Philip, whom Karmelin addressed as Paai, Fernanda who was now her Mai, and Agnel, their son. (पान क्र. 34)

3. ‘हावठण’- ही महाबळेश्वर सैल हांणी बरयल्ली कादंबरी बिम्ब प्रकाशनान 2009त उजवाडायल्ली. तिचो ‘The Kiln’ ह्या नांवान अणकार विद्या पै हिणें केलो जो 2011त विश्व कोंकणी केंद्रान छापलो. तातूंत अनेक नाट्यांचीं नांवां आनी संबोधन इंग्लीश अणकारातूय वाचूंक मेळटा. देखीकः

अ) कोंकणी : “अण्णा, मारतात तीं म्हाका. घोव आनी आत्ती दोगांय.” (पान क्र. 03)

इंग्लीश : “Unna, my husband and my aunt keep beating me...” (पान क्र. 03)

आ) कोंकणी : “मामा, चुलीर आदन दवरून येयलां, कुडवभर तांदूळ दी.” (पान क्र. 81)

इंग्लीश : “Mama, I’ve set the water boiling on the hearth, let me have a kudav of rice now.” (पान क्र. 71)

इ) कोंकणी : “ना ना. ते आमकांच धमकायताले. कुंबार झगडूंक मोनेच गे वयनी.

‘वयनी’ हें उतर आयकलें आनी शीलाक दिसलें, ह्या लोकांनी आतां आपणाक सासणाचें बांदून घेतलां.” (पान क्र. 75)

इंग्लीश: “No, No! They kept abusing us vahini someone said.

When Sheela heard them address her as ‘sister-in-law’ she realized that she had been accepted into the community... (पान क्र. 94)

4. ‘भुरगीं म्हगेलीं तीं’ ही दामोदर मावजो हांची कथा. जिचो ‘These are my Children’ ह्या नांवान इंग्लीशींत झेवीयर कोता हांणी अणकार केला. कथा हे संस्थेन ह्याच नांवान हें पुस्तक 2007 ह्या वर्सा उजवाडाक हाडला. इंग्लीश कथेंतूय कोंकणी कथेंतलें ‘माय’ हें नात्याचें संबोधन करपी उतर इंग्लीशींत उश्णें व्हेलां.

अ) **कोंकणी:** वचचे पयलीं एंथनीन एक दीस म्हणिल्लें, “जाणां मांय, आमच्या देरामुखावयल्यान आतां रेल्वे लायन येवपाची आहा.” (पान क्र. 41)

इंग्लीश: “Before his return, Anthony had remarked, “ Heard the news, Mai? A new railway line will be passing by our house. (पान क्र. 126)

आ) खाणां- जेवणां- खाणां- जेवणां मनशाच्या खाद्य संस्कृतायेचें दर्शन घडयता. नगाचें फकत वर्णन केलें म्हण भागना जाल्यार ताच्या नांवाची वळखूय घडोवप तितलेच गरजेचें. आयज आमी ‘खतखतें’ ह्या जिनसाचो उलेख इंग्लीश वा हेर खंयचेय भाशेंत करतात जाल्यार तो ‘खतखतें’ असोच करचो पडटलो. ‘मिक्सड व्हेजीटेबल्स’ म्हूण केल्यार तो ‘कुर्मा’ हो नगय जावूं येता वा ‘आवियेल’ हो प्रकारूय जावूं येता. देखून मूळ भाशेंतल्या साहित्यांत जर एखादो नग ते संस्कृतायेतूच घोळपी असो आसा वा असो खाद्य प्रकार जो ते संस्कृतायेचो खाशेली वळख आसा जाल्यार तो ताच्या नांव आनी वर्णना सयत अणकारप्यान मोख भाशेंत व्हरत जाल्यार उत्तम.

देखीक:

1. मॅगी –कथेंत मॅगी सदांच कितें रांदता तें अणकारातूय अणकारपी सांगता. मोख भाशेंतल्या वाचप्यांक समजुपा खातीर तो कंसांत इंग्लीश नामां दिता. पूण इंग्लीशींत उश्णीं उतरां व्हरता.

अ) **कोंकणी:** “तें सदांच शीत कोडी करता...मांस रांदता... तोरकारीय

शिजयता.” (पान क्र. 157)

इंग्लीश: “She always prepares shit-koddi (rice and curry). Then she prepares soup... then meat and then cooks vegetables. (पान क्र. 03)

2. कार्मेलीन हे कादंबरेतली एक देख सकयल दिल्या:

अ) कोंकणी: “त्या भायर चण्यां दोश, पायन तांकां पोटभर जेवंक घालें.” (पान क्र. 78)

इंग्लीश: “There was doce, Sweet made from gram dal too and beggars ate to their heart's content under Paai's watchful eye.” (पान क्र. 94)

इ) सण, परबो आनी परंपरा

मनशाच्या जिवितांत सणा-परबांक खूब म्हत्व आसा. तशेच परंपरेन चलत आयिल्ल्यो रिती तो समाजांत वावुरतना पाळटा. हाचें पडबिंब ताच्या साहित्यांतूय दिसता. अशे साहित्य अणकारतना मात अणकारप्याक ह्या बारीकसाणींची जाण आसपाक जाय हेंय तितेलच गरजेचें.

देखीक:

1. प्रकाश पर्येकार हाच्या ‘महाबळी’ ही कथा जाग म्हयन्याळ्याच्या 1995च्या दिवाळी अंकांत छापून आयली. हे कथेचो मराठी अणकार गोपिनाथ गांवस हांणी ‘महाबळी’ ह्या नांवानच केलो. ही कथा कोंकणी कथा मराठीत ह्या पुस्तकांत आसपावल्या. हें पुस्तक साहित्य अकादेमीन 2005त पयलें फावट छापलें. हे कथेचो इंग्लीश अणकार ‘The Supreme sacrifice’ ह्या नांवान विद्या पैन केला.

हे कथेंत होळी- शिगमो ह्या परबांक धरून मूळ कथेंत उल्लेख मेळटात. ताची वळख मराठी अणकारांत मेळटा पूण इंग्लीश अणकारांत उश्णीं उतरां व्हरूंक नाशिल्ल्यान नक्की गांवातल्या लोकांनी कसली परब मनयली, कितें केलें, तांची वेगवेगळीं नांवां हें सगळे इंग्लीश अणकारांत मेळना. हें सकयल दिल्ल्या देखींतल्यान स्पश्ट जाता.

अ) कोंकणी “ पुनवे दीस होळी, पाडव्या दीस चोर, तिसरे दीस देवीची पालखी, चौथे- पांचवे दीस करूल्यो, सवे दीस घोडेमोडणी आनी सातव्या दिसा देवाचीं न्हाणां...असो सात दिसांचो शिगमो. सातत्या दिसा हुलगता.”

मराठी: “पुनवेच्या दिवशी होळी, पाडव्याला चोर, तिसऱ्या दिवशी देवाची पालखी, चवथ्या-पाचव्या दिवशी करवल्या, सहाव्या दिवशी घोडेमोडणी आनी सातव्या दिवशी देवीचे न्हाण. असा हा सात दिवसांचा शिगमोत्सव, सातव्या दिवशी समाप्ती...”

इंग्लीश: “Holi on the night of the full moon, homage and prayers the next day; the ritual of carrying the goddess in the palanquin on the third day of the celebrations; other age-old rites on the fourth and fifth days; the sixth day of the festivities devoted to more celebrations and, with the sacred ritual at the end of the week, the Shigmo would come to a close”. इंग्लीश अणकारांत होळी आनी शिगमो ह्या दोनूच सणांचीं नांवां इंग्लीश वाचप्यां मेरेन पावता. ‘पाडव्या दिसा चोर’ हाचो अणकार ‘homage and prayers the next day’ असो केला. ‘चौथे-पांचवे दीस करूळ्यो’ हाचो अणकार ‘other age-old rites’ असो केला जाल्यार ‘सवे दीस घोडेमोडणी’ हाचो अणकार ‘the festivities devoted to more celebrations’ असो केला. ‘सातव्या दिसा देवाचीं न्हाणां’ हाचो अणकार ‘the sacred ritual at the end of the week’ असो केला.

इंग्लीशींत केल्ल्या अणकारांतल्यान कोंकणी संहितेतल्या सणा- परबांचो- तांतूत आसपाविल्ल्या रितींचो उल्लेख लेगीत जायना. ‘महाबळी’ हे कथेंतल्यान जी संस्कृतायेची झलक कोंकणींतल्या तशेच मराठी भाशेच्या वाचप्यांक जाता तशी मात इंग्लीश वाचप्यांक जायना कारण अणकारांत अणकारप्यान तीं सांस्कृतीक उतरां उश्णीं व्हरूंक नात.

2. ‘कामेलीन’ हे कादंबरेंतली एक देख सकयल दिल्या. ह्या देखीत मात अणकारपी ‘रोस’ हें मूळ उतर तर व्हरताच. तेच बरोबर तो कित्या पासून करतात, काजाराचे पुराय विधीत तो खंय उपेगांत हाडटात तेंय स्पश्ट करता.

अ) **कोंकणी:** “आमोरेचेर माटुलांत रोस काडून जातकीर कामेलीन रोसाक बसलें.” (पान क्र. 78)

इंग्लीश: “At sunset it was time for the ros ritual in

which the bride would be anointed with fresh coconut milk.” (पान क्र. 94)

ब) कोंकणी: “सकाळी भांगर आयलें! भांगर म्हणप. पुण तातूंत रोप बी सगलें आयलें. (पान क्र. 79)

मराठी: “सकाळी ‘भांगर’ आलं. सोनं म्हणायचं, पण त्यातच सगळे कपडेही आले.” (पान क्र. 77)

इंग्लीश: “The bhangor arrived early the next morning. It’s referred to as “gold” but included the clothes and all the other articles that the bridegroom’s family send to the bride’s house on the morning of the wedding.” (पान क्र. 95)

इंग्लीश अणकारांत अणकारपी भांगर हें उतर उश्णें व्हरताच पूण तांतूंत खंयच्या वस्तूंचो आसपाव जाता हाचेंय स्पश्टीकरण अणकारपी दिता.

निश्कर्श:

1. साहित्याचो अणकार करतना अणकारप्यांक सांकृतीक आशयघनताय आशिल्लीं उतरां हीं आव्हान थारता.
2. विनय आनी डार्लनॅट हांणी नमूद केल्लें उश्णेंपण हें अणकाराचें तंत्र वापरून अणकारपी मोख भाशेंतल्या वाचप्यांक मूळ भाशेंतल्या संस्कृतायेच्या वेगवेगळ्या आंगाची वळख करून दाखोवंक शकता.
3. जर हें उश्णेंपण घेतलें ना जाल्यार मोख भाशेंतलो वाचपी साहित्यकृतिचो आशय, कथानक ताका स्पश्ट जालो तरी संस्कृताये कडल्यान पयस उरतलो.
4. कोंकणींतल्यान हेर भासांनी अणकारतना अणकारपी ही काळजी घेवपाचो यत्न करता हें देखींतल्यान स्पश्ट जाता.

000

संदर्भ वळेरी:

कोंकणी

1. काकोडकार, मीना. सुकण्या पिला रे. सपनफुलां, कुळागर प्रकाशन, मडगांव, गोंय, सप्टेंबर, 1990.
2. नायक, शीला. मॅगी ओली सांज, जाग प्रकाशन, म्हाड्डोळ, गोंय, ऑगस्ट, 1973.

3. पर्येकार, प्रकाश. 'महाबळी' जाग, दिवाळी अंक, 1995.
4. पै, विद्या, 'The Supreme sacrifice', गोवा टुडे, सप्टेंबर 1996
5. मावजो दामोदर. कार्मेलीन. जाग प्रकाशन, म्हाडोळ, गोंय, डिसेंबर, 1981.
6. मावजो, दामोदर. भुरगीं म्हगेलीं तीं. भुरगीं म्हगेलीं तीं, अस्मिताय प्रतिष्ठान, मडगांव, गोंय, एप्रील, 2001.
7. सुरेश गुंडू आमोणकार. अणकार: कांय विचार. जाग एप्रील 2001: 13.
8. सैल, महाबळेश्वर. हावठण. बिम्ब प्रकाशन, आगशी- गोंय. 2010.

हिंदी

1. पोपकार, किरण. अनुवादक. रे...चुरुंगन.... मीना काकोडकार. कोंकणी की लोकप्रिय कहानियाँ, सं. ज्योती कुंकळकार, प्रभात पेपर बैक्स, नई दिल्ली, 2022.

मराठी

1. कवडी, नरेश. अनुवादक. कार्मेलीन. दामोदर मावजो. साहित्य अकादेमी, नवी दिल्ली, 1990.
2. गावस, गोपिनाथ. अणकारपी. महाबळी. प्रकाश पर्येकार. कोंकणी कथा मराठीत, किरण बुडकुले, संपादक, साहित्य अकादेमी, नवी दिल्ली, 2005.
3. बोरकार, माधव. अणकारपी. मुलं ती माझी. दामोदर मावजो. कोंकणी कथा मराठीत, किरण बुडकुले, संपादक, साहित्य अकादेमी, नवी दिल्ली, 2005.

English

1. Cota, Xavier. Translator. These are my Children By Damodar Mauzo. These are my children. Katha, New Delhi, 2007.
2. Eugene, Nida and Taber, Charles,.The Theory and Practice of translation.E.J.Brill, 1969,1982.
3. Munday, Jeremy. Introducing translation studies, Routledge, London, 2001.
4. Pai, Vidya. Translator. Karmelin. By Damodar Mauzo, Sahitya Akademi, Rabindra Bhavan 35, Ferozshah Road, New Delhi 110001, First Published:2004, Republished:2005 & 2013.
5. Pai, Vidya. Translator. The Klin. Mahabaleshwar Sail. World Konkani Centre, 2011.
6. Pai, Vidya. Translator. The Supreme Sacrifice. By Prakash Parienakar, Goa Today, September, 1996.